

Schrijf een opstel over één van de volgende onderwerpen. Bedenk zelf een titel als er bij de opdracht geen genoemd is.

Honderd jaar verzorgingsstaat

Volgens het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal is een verzorgingsstaat een staat die het welzijn van zijn burgers verzekert door middel van sociale voorzieningen zoals pensioenvoorzieningen en werkloosheidsuitkeringen. In Nederland is het alweer ruim honderd jaar geleden dat de eerste sociale voorziening - de Ongevallenwet - tot stand kwam.

In onze samenleving wordt hier en daar een pleidooi gehouden voor vermindering van de overheidszorg: de individuele burger zou heel goed in staat zijn zelf voorzieningen te treffen en een verzekering te regelen voor bijvoorbeeld de oude dag of ziektes en andere risico's.

Nadeel van het terugtreden van de overheid zou zijn dat de ongelijkheid in de samenleving toeneemt: niet iedereen is immers in staat zelf zijn voorzieningen te regelen en niet iedereen kan de hoge premies van extra verzekeringen, bijvoorbeeld voor de tandarts of thuiszorg, zo gemakkelijk betalen.

Vind jij dat de overheid nog steeds een taak heeft in de zorg voor burgers en die misschien zelfs zou moeten uitbreiden, of ben je het eens met de stelling dat de burger inmiddels zelf zijn voorzieningen kan regelen?

- 1 Schrijf een betoog over dit onderwerp, waarbij je ingaat op bovengestelde vraag.

11 september

De aanslag op de Twin Towers in New York op 11 september 2001 heeft in de hele wereld veel indruk gemaakt. Veel regeringsleiders en vooraanstaande opinieleiders hebben verklaard dat de wereld vanaf dat moment wezenlijk is veranderd. Uiteraard geldt dat zeker voor de direct betrokkenen, de inwoners van New York en de familie van de slachtoffers.

Wat voor invloed heeft de aanslag in New York op jou gehad? Ben jij ook 'wezenlijk anders' tegen de samenleving gaan aankijken? Is de wereld werkelijk anders geworden, en zo ja, in welk opzicht dan?

- 2 Schrijf over dit onderwerp een persoonlijk getinte beschouwing.

Leerling als vertrouwenspersoon?

Elke moderne school heeft een vertrouwenspersoon bij wie leerlingen terecht kunnen met klachten over bijvoorbeeld seksuele intimidatie of ondragelijke pesterijen. Meestal is zo'n vertrouwenspersoon een leraar, schoolarts of psycholoog. Uit een onlangs door de universiteit van Groningen uitgevoerd onderzoek onder vertrouwenspersonen en scholieren is gebleken dat het onderwerp seksuele intimidatie op school minder bespreekbaar is dan in de jaren negentig. Ook is vast komen te staan dat leerlingen bij problemen van welke aard dan ook liever met leeftijdgenoten praten dan met volwassenen. De onderzoekers doen daarom de aanbeveling om per school enkele leerlingen op te leiden tot vertrouwenspersoon.

- 3 Schrijf een betoog over de (on)zin van het opleiden van leerlingen tot vertrouwenspersoon.

To read or not to read ...

Nogal wat mediadeskundigen en internetgoeroes beweren dat het 'gewone' boek en de 'gewone' krant hun langste tijd hebben gehad. Veel kranten verschijnen inmiddels op internet, soms met een speciale uitgave, soms met een kopie van de papieren versie, en een bekende schrijver als Stephen King experimenteert met een roman in afleveringen op internet. Toch neemt de verkoop van het traditionele boek nog steeds toe.

Kunnen genoeglijk lezen en internet wel samengaan? Is lezen van papier aantrekkelijker dan lezen van beeldscherm? Denk jij dat 'gewoon' lezen op den duur zal worden vervangen door lezen op internet?

- 4 Schrijf een beschouwing over de toekomst van het lezen en de positie van het gedrukte boek.

Het gezicht van de politiek

Volgens communicatiedeskundigen werd destijds het succes van de partij Leefbaar Utrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen voornamelijk bepaald door de populaire figuur van Henk Westbroek, die zijn bekendheid vooral te danken had aan zijn activiteiten als popzanger. In de politiek lijkt een interessant imago belangrijker dan een gedegen politieke visie; bij verkiezingscampagnes lijkt het belangrijker dat je een tof kapsel hebt dan dat je een goed idee uitdraagt. Zijn de kiezers gevoelig voor uiterlijke schijn?

- 5 Schrijf een beschouwing over het verband tussen imago en politieke kwaliteit.

Lekker de Tweede Fase gemist?

Onlangs viel op een opiniepagina van een dagblad het volgende ingezonden stuk van een docent aardrijkskunde te lezen:

“Het wordt dan ook hoog tijd dat het voortgezet onderwijs zich weer toelegt op de eigenlijke taak van de school: de leerling iets bijbrengen. Die zogenaamde praktische opdrachten hebben alleen maar geleid tot knippen en plakken van onbegrepen internetteksten. De zogenaamde zelfstandigheid van de leerling heeft een verbijsterende niveaudaling teweeggebracht. Dus: laat docenten weer les geven; zonder hun uitleg houden de leerlingen slechts een oppervlakkig benul van de leerstof over. Laat ik het kernachtig formuleren: prestaties in plaats van presentaties, orde in plaats van chatten in de mediatheek en, last but not least, salarisverhoging voor goede vakdocenten in plaats van geldverspilling vanwege de aanschaf van dure software! Terug naar ouderwets degelijk klassikaal onderwijs!”

Jij behoort tot de kandidaten die nog onderwijs hebben genoten volgens het oude programma. Vind je het jammer dat je de vernieuwingen van de Tweede Fase hebt gemist of ben je juist erg blij dat je het oude programma nog hebt kunnen volgen? Wat is jouw oordeel over de kwaliteit van het onderwijssysteem dat jij hebt meegemaakt?

- 6 Schrijf een ingezonden stuk, waarin je reageert op de opvatting van de hierboven aangehaalde docent.

- 7 **Waar een wil is, is een omweg!**

Leugens

Hoe moreel verwerpelijk ook, de leugen is zo oud als de mensheid. Zelfs hooggeplaatste personen maken zich wel eens schuldig aan het verkondigen van een onwaarheid, soms met de beste bedoelingen. Dat er verschillende kanten aan de leugen zitten, blijkt uit uitdrukkingen als: *Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel* en *Een leugentje om bestwil...*

- 8 Schrijf een beschouwing, waarin je ook je eigen ervaringen betreft, over de (on)toelaatbaarheid van het verschijnsel liegen.

Nederland doet in 2002 niet mee aan de wereldkampioenschappen voetbal. Het uitgeschakeld worden in de voorrondes heeft de fanatieke Oranjefans in rouw gedompeld en tot grote vertwijfeling gebracht. Tellen wij nu nog wel mee in de wereld? En neem nu de politiek: wanneer de Britse premier advies over een internationaal vraagstuk wil, gaat hij eerst te rade bij zijn Franse of Duitse collega en mag Nederland toekijken vanaf de zijlijn. Speelde Nederland vroeger in tal van opzichten een belangrijke rol op het wereldpodium, het lijkt wel of het Nederland van vandaag op het terrein van sport, wereldhandel en politiek is terugggevallen tot het tweede garnituur.

- 9 Schrijf een beschouwing over deze crisis in de nationale trots.
- 10 Schrijf een verhaal met als thema ‘schaamte’. Gebruik een ik-verteller, zorg voor een open einde en kies als plaats van handeling het postkantoor of een andere openbare ruimte.

Einde